

El llenguatge Transformació d'infinitiu (III)

Dues oracions com *El van fer agafar* i *El van fer caure* tenen, aparentment, la mateixa estructura. Hi ha, però, una diferència entre l'una i l'altra: el terme representat pel pronom *el* és ben bé el complement directe de l'infinitiu *agafar* i, en canvi, en la segona oració, de fet, és el subjecte de *caure*, encara que es comporta com si fos el seu complement directe, ja que és reduïble al pronom *el*. I on aquesta diferència d'estructura —d'estructura profunda, segons la noció de la gramàtica moderna— es posa de manifest és en la transformació de l'infinitiu en una oració subordinada: *Van fer que l'agafessin* i *Van fer que caigués*.

Un fet anàleg s'esdevé amb verbs com *deixar*, *sentir*, *veure* i *mirar*. *No el deixen tocar* i *No el deixen entrar* es transformen, respectivament, en *No deixen que el toquin* i *No deixen que entri*. Notem, igualment, que dues oracions com *Vaig sentir tocar la cobla* i *Vaig sentir tocar aquella sardana* esdevenen *Vaig sentir que tocava* i *Vaig sentir que la tocaven*.

Hi ha, encara, alguns altres verbs que solen admetre com a complement directe un infinitiu (que hom recomana d'introduir amb la preposició *de*, el subjecte del qual no és el mateix que el del verb de què depèn. Aquests verbs són *manar*, *recomanar*, *demanar*, *aconsellar*, *permetre*, *suggerir*, *dir* (en el sentit de *manar* i *algun altre de significat anàleg*: *Li vaig manar d'esperar-se*, *Em demanen de participar-hi*, *Us aconsellem de no anar-hi*, *Li permeten d'entrar*, *Em van dir de sortir*, etc. En tots aquests casos, amb el mateix valor que l'infinitiu es pot usar una oració subordinada en subjuntiu (o el pronom neutre *ho*: *Li vaig manar que m'esperés*, *Em demanen que hi participi*, *Us aconsellem que no hi aneu*, *Li permeten que entri*, *Em van dir que sortís*.

Albert Jané